FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT JOSÉ LUÍS CRUZ VILAÇA
fremsat den 28. april 1988 *

Høje Domstol.

1. Kommissionen indledte proceduren i EØF-Traktatens artikel 169 mod Den Hellenske Republik efter klager fra forskellige erhvervsdrivende og oplysninger i presse og fjernsyn i Grækenland om de hindringer, som består der for import og eksport af olivenolie fra og til andre medlemsstater og tredjelande.

2. På grund af de svar, Kommissionen modtog fra denne medlemsstat under indledningen af denne procedure, anlagde den endelig nærværende traktatbrudssøgsmål, hvori den gør gældende, at Den Hellenske Republik ikke har overholdt de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-Traktatens artikler 30, 34 og 5 samt Rådets forordning nr. 136/66/EØF af 22. september 1966 om oprettelse af en fælles markedsordning for fedtstoffer, navnlig forordningens artikel 3 [1].

3. Sagens faktiske omstændigheder samt forløbet af den administrative procedure er detaljeret beskrevet i retsmøderapporten, som jeg hovedsagelig skal henvise til.

4. Hovedproblemet i denne sag er beviset for de faktiske omstændigheder, som efter Kommissionens udsagn indebærer en overtrædelse af EØF-Traktatens artikel 30 og 34 og forordning nr. 136/66/EØF.

5. De græske myndigheders optræden under hele denne sag har nemlig ikke givet mulighed for at klarlægge de faktiske omstændigheder fuldt ud. Såvel under den administrative procedure som under selve retssagen og endog efter Domstolen flere gange har anmodet den herom, har regeringen for Den Hellenske Republik ikke kunnet fremlægge eventuelle ved lov eller administrativt fastsatte gældende bestemmelser vedrørende de omstridte spørgsmål, eller givet tilfredsstillende forklaringer på de problemer, der er rejst i de indgivne klager.

6. Kommissionen udvidede derfor under den administrative procedure sin påstand således, at Grækenland også har overtrådt Traktatens artikel 5.

7. Under disse omstændigheder finder jeg det hensigtsmæssigt først nøjere at bestemme de fremførte klagepunkter, inden jeg gennemgår parternes anbringender og argumenter.

8. Kommissionen har foreholdt Den Hellenske Republik følgende tre forhold:

a) Den Hellenske Republik har ved at forbyde indførsler af olivenolie fra andre medlemsstater og tredjelande overtrådt EØF-Traktatens artikel 30 og forordning

* Oversat fra portugisisk.

1 — EFT 1965-1966, s. 193.

nr. 136/66/EØF, navnlig forordningens artikel 3;

b) Den Hellenske Republik har ved at forbyde udførsler af olivenolie bortset fra *ekstra* og *fin* olivenolie i beholdere på højest 5 liter overtrådt Traktatens artikel 34 og forordning nr. 136/66/EØF, navnlig forordningens artikel 3;

c) Den Hellenske Republik har ved ikke at meddele Kommissionen de herom krævede oplysninger ikke overholdt de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-Traktatens artikel 5.

9. Det bemærkes, at de klagepunkter, som jeg lige har nævnt, og som er fremsat i Kommissionens stævning til Domstolen, er de samme som dem, der blev fremført under den administrative procedure i de to åbningsskrivelser og i de to begrundede udtalelser, som Kommissionen rettede til den græske regering. Søgsmålet kan derfor, for så vidt angår dette spørgsmål, fremmes til realitetsbehandling.

1. De administrative formaliteter og de nationale bestemmelser vedrørende import og eksport af olivenolie

10. Med henblik på en nøjere bestemmelse af sagens genstand er det første spørgsmål, som må opklares, den uvidenhed, der råder vedrørende indholdet af eventuelle nationale bestemmelser eller forskrifter, som den anfægtede praksis hviler på.

11. Som bekendt anmodede Kommissionen under den administrative procedure de græske myndigheder om at oplyse den om de administrative formaliteter, som import af olivenolie fra andre medlemsstater er underkastet i Grækenland, og hvis anvendelse ifølge de indgivne klager gjorde indførslen af denne vare på græsk territorium vanskelig eller umulig.

12. Trods Kommissionens gentagne forespørgsler har de græske myndigheder aldrig fremsendt de ønskede oplysninger, men alene anført — modsat udsagnene fra de pågældende erhvervsdrivende — at »import til Grækenland af olivenolie fra EØF-landene er fri«.

13. Den græske regering har vedrørende udførslerne erkendt, at der i et vist tidsrum gjaldt restriktioner, men har aldrig gjort Kommissionen bekendt med de pågældende bestemmelser, og Kommissionen har ikke på nogen anden måde kunnet få disse oplyst.

14. Derfor anmodede Domstolen, skønt skriftvekslingen allerede var afsluttet, skriftligt den græske regering om at redegøre for de administrative formaliteter og fremlægge de siden 1984 gældende nationale bestemmelser vedrørende import og eksport af olivenolie.

15. Som angivet i retsmøderapporten hævdede regeringen for Den Hellenske Republik først, at der ikke siden 1984 er blevet indført restriktive bestemmelser, bortset fra restriktioner vedrørende eksport af bestemte former for olivenolie i et begrænset tidsrum. Disse restriktioner blev indført ved skrivelse

nr. 95 af 10. januar 1985 fra statssekretæren for Grækenlands Nationalbank.

16. Domstolen, som fandt at denne besvarelse ikke var tilfredsstillende, gentog to gange sin anmodning.

17. Den Hellenske Republik erkendte først, at der blev indført en bankordning »ved gennemførelsen af forordning nr. 136/66/EØF«, men fremlagde dog ikke de gældende bestemmelser.

18. Efter Domstolens gentagne forespørgsler har den græske regering blot nærmere redegjort for, hvorledes denne bankordning fungerer, men har dog stadig ikke opfyldt Domstolens anmodning om at fremlægge de gældende bestemmelser.

19. Under retsmødet har Den Hellenske Republiks befuldmægtigede på Domstolens forespørgsel fastholdt, at der ikke forelå nogen lovtekst, men at den pågældende ordning »utvivlsomt« var indeholdt i forskellige interne bankdokumenter.

20. Det må derfor fastslås, at bortset fra den allerede nævnte skrivelse fra statssekretæren for Grækenlands Nationalbank, har det ikke været muligt at få konkret kendskab til de ved lov eller administrativt fastsatte bestemmelser fra de pågældende myndigheder, som er hjemmelen for de restriktioner for import og eksport, som Kommissionen er blevet informeret om.

21. Derfor har Kommissionen hverken i de begrundede udtalelser eller i dens stævning angivet nogen bestemt lov eller bestemmelse, som bør kendes uforenelig med gældende fællesskabsret.

22. Jeg finder det iøvrigt hensigtsmæssigt at se på karakteren af »bankordningen«, sådan som den er blevet beskrevet af Den Hellenske Republik i dens besvarelse af spørgsmålene fra Domstolen, der nødvendigvis måtte klargøre, hvilken forbindelse ordningen kunne have til kontrol med valutahandlen.

23. Den græske regering meddelte nemlig, at den foreskrevne procedure indebærer indgivelse af ansøgning til Grækenlands Nationalbank eller en filial med henblik på en gennemgang heraf »ud fra de hermed forbundne valutamæssige problemer«, og for at sikre overholdelsen af »valutariske forpligtelser« og »undgå ulovlig valutaflugt«.

24. De fremlagte oplysninger er imidlertid klart utilstrækkelige til nærmere at behandle problemet under denne synsvinkel.

25. Derfor meddelte Kommissionen da også under retsmødet Domstolen, at den i flere år forgæves havde forsøgt at få kendskab til de pågældende bestemmelser for at få opklaret karakteren og omfanget af kontrollen med valutahandlen.

26. Kommissionen havde ikke noget direkte bevis, hvorfor den ikke har inddraget denne del af de græske formaliteter ved import og eksport i sit søgsmål.

27. Det afgørende er derfor om man på grundlag af de øvrige oplyste forhold kan fastslå, at restriktionerne for import eller eksport af olivenolie i Grækenland er bevist

på grund af administrativ praksis, som strider imod Traktaten eller afledet ret.

28. Hvis dette antages, må det statueres, at Den Hellenske Republik ikke har overholdt de forpligtelser, der påhviler den efter Fællesskabsretten.

29. Domstolen har nemlig i sin praksis statueret, at man kan antage, at administrativ praksis i sig selv, når de er behørigt dokumenteret, er tilstrækkeligt til, at der kan statueres traktatbrud i henhold til Traktatens artikel 169 [2].

2. Importrestriktionerne

30. Kommissionen har anklaget Den Hellenske Republik for at have lukket sit marked for indførsel af olivenolie fra andre medlemsstater og tredjelande i strid med grundlæggende principper for de frie varebevægelser og den fælles markedsordning for fedtstoffer.

31. Til støtte for denne påstand har Kommissionen henvist (jfr. replikken) til, at Den Hellenske Republik siden tiltrædelsen af De Europæiske Fællesskaber (1. januar 1981) og til datoen for nærværende søgsmål (11. november 1986) kun har indført 2 005 tons raffineret olivenolie fra Italien, som iøvrigt direkte blev reeksporteret til Sovjetunionen.

32. Kommissionen har endvidere henvist til en artikel i et fagtidsskrift, som navnlig indeholder erklæringer fra den græske handelsminister, hvorefter der ikke kan indføres olivenolie i Grækenland.

33. Endelig har Kommissionen henvist til de mange forsøg, som erhvervsdrivende har gjort på at importere italiensk olivenolie i Grækenland, navnlig i årene 1984 og 1985. De pågældende virksomheders ansøgninger blev stiltiende afslået uden den ringeste begrundelse.

34. Den Hellenske Republik har vedrørende det første forhold dækket sig bag de generelle udsagn, hvorefter indførsler af olivenolie i Grækenland er frie; den omstændighed, at der dog ikke blev gennemført indførsler (bortset fra de 2 005 tons olivenolie, der blev reeksporteret til Sovjetunionen) beror på, at indførslerne ikke er nødvendige, idet den nationale produktion er tilstrækkelig til at dække det nationale forbrug, og på, som hævdet i retsmødet, at de græske markedspriser er lavere end i andre lande.

35. Jeg må erkende, at den omstændighed at der igennem et så langt tidsrum faktisk ikke blev gennemført nogen indførsel af olivenolie i sig selv er tilstrækkelig til at betvivle, at de procedurer, der blev anvendt i det pågældende tidsrum, er fuldstændigt retmæssige.

36. Dette gælder så meget mere som Den Hellenske Republiks forsvar på dette punkt i høj grad strider mod det argument, den selv har fremført til støtte for det forbud mod

2 — Jfr. herom dom af 22. marts 1983 i sag 42/82, Kommissionen mod Den Franske Republik, Sml. s. 1013 ff., hvor de franske myndigheder blev dømt for ved forskellige administrative regler at begrænse eksport af italiensk vin. Jfr. også dom af 9. maj 1985 i sag 21/84 Kommissionen mod Den Franske Republik, Sml. s. 1355 ff., hvori det statueres, at den franske postforvaltnings holdning, som bestod i at vanskeliggøre, forsinke og endelig uden nogen rimelig begrundelse afslå en ansøgning om typegodkendelse fra en britisk fabrikant af frankeringsmaskiner, som han ville eksportere til Frankrig, var i strid med Traktatens artikel 30.

udførsler, som Kommissionen også foreholder den, og hvorefter det græske marked i en del af det pågældende tidsrum var ramt af et betydeligt produktionsfald, som medførte en alvorlig mangel på denne vare. Den græske regerings argumentation er således selvmodsigende.

37. Det forhold, at der består »tvivl« eller »formodning« om, at de manglende indførsler beror på en ulovlighed, er dog ikke i sig selv tilstrækkelig til at fastslå, at der foreligger en overtrædelse af fællesskabsbestemmelserne.

38. Det er ligeledes heller ikke tilstrækkeligt at henvise til et udsagn i en avis eller en bestemt erklæring fra et medlem af den græske regering til at fastslå en sådan overtrædelse.

39. Men i mine øjne forholder det sig ganske anderledes vedrørende det anbringende, Kommissionen har fremført vedrørende det tredje forhold (eller sagen som sådan): De konkrete tilfælde, hvor indførsel af olivenolie fra andre medlemsstater uden nogen som helst begrundelse ikke blev tilladt.

40. På Domstolens anmodning har Kommissionen fremlagt dokumenter, som viser, at en virksomhed (det italienske selskab Alivar) i 1984 og 1985 foretog flere forgæves forsøg på at gennemføre indførsel af olivenolie til Grækenland, uden at de græske myndigheder gav de pågældende erhvervsdrivende nogen som helst begrundelse for afslaget herpå. Det fremgår af de dokumenter, der er fremlagt i sagen, at den pågældende olivenolie forblev på toldoplag.

41. Inden gennemførslen af en sådan import skulle der indgives ansøgning til en bank, hvilket — som Den Hellenske Republik selv havde erkendt — »såvel skulle gøre det muligt for de pågældende at gennemføre importen... som at undgå en ulovlig valutaflugt«. Det fremgår udtrykkeligt af de dokumenter, som selskabet Alivar har vedlagt dets klager, at der blev indgivet ansøgning til banken, og at der herefter blev iværksat en lidet klar administrativ procedure. I hvert fald blev der ikke givet noget svar på den indgivne ansøgning.

42. Den græske regering har ikke bestridt, at der var problemer med de pågældende indførsler, men har alene begrundet det med, at der var tale om undtagelser, og dens befuldmægtigede har under retsmødet alene kunnet anføre, at de pågældende myndigheder havde oplyst dem om, at klagerne til Kommissionen var uden grundlag, men at de ikke kunne bevise dette. Under alle omstændigheder erkendte de, at de pågældende klager kunne være indgivet på grund af »stivheden i den græske forvaltning«.

43. Måske frembyder denne praksis ikke den grad af fasthed og almenhed, som kræves efter Domstolens praksis for, at en administrativ praksis kan udgøre en foranstaltning, der er forbudt i henhold til artikel 30 (dom af 9. maj 1985 i sag 21/84, Kommissionen mod Den Franske Republik, præmis 13). Denne tvivl består dog kun ved en umiddelbar betragtning.

44. Mellem januar 1981 og november 1986 blev der nemlig kun importeret 2 005 tons (hvilket parti iøvrigt aldrig nåede frem til det græske toldområde, idet det direkte blev reeksporteret til Sovjetunionen), hvoraf fremgår:

— enten, at selskabet Alivar som det eneste havde ansøgt om indførsel af olivenolie i dette tidsrum, hvilket altså indebærer, at (bortset fra de 2 005 tons) *alle* andre indførsler var blevet nægtet;

— eller der var blevet indgivet andre ansøgninger om indførsler, som *alle* var blevet afslået, hvilket indebærer, at de øvrige klager til Kommissionen var begrundet.

45. Når henses hertil udgør de tilfælde, hvor indførsel angiveligt blev hindret, efter min opfattelse tilstrækkelig grund til at dømme Grækenland.

46. Selv om det ikke er godtgjort, at indførsel af olivenolie fra tredje lande heller ikke kunne finde sted (hvilket er årsagen til, at der ikke kan gives sagsøgeren medhold i denne del af påstanden), fremgår det af sagens omstændigheder, at Den Hellenske Republik ved at hindre indførsler til Grækenland af olivenolie fra en anden medlemsstat har overtrådt Traktatens artikel 30.

3. Eksportrestriktioner

47. Den 1. februar 1985 anmodede Kommissionen, som følge af indgivne klager og oplysninger, som var tilgået den, ved telex den græske landbrugsminister om at redegøre for eventuelle restriktioner for eksport til andre medlemsstater og tredjelande af *ekstra* og *fin* olivenolie »in bulk«.

48. Den græske minister meddelte ved skrivelse af 14. februar Kommissionen, at en lang tørkeperiode i det foregående år og olivenfluens sene ankomst havde fremkaldt en mangel på *ekstra* og *fin* olivenolie på de græske marked, hvilket havde medført betydelige prisforhøjelser og i den grad forstyrret markedet, at der blev spekuleret i det. Den græske regering havde derfor besluttet foreløbigt at forbyde indførsler af disse to olivenoliekvaliteter.

49. Det var på dette grundlag Kommissionen i sin første åbningsskrivelse og i sin første begrundede udtalelse af 21. oktober 1985 anfægtede de restriktioner for olivenolie, som Den Hellenske Republik havde indført.

50. Kommissionen blev senere via nye klager fra erhvervsdrivende bekendt med, at Den Hellenske Republik ikke blot opretholdt forbudet mod eksport af *ekstra* og *fin* olivenolie, men også havde udstrakt dette forbud til at gælde alle former for spiseolivenolie og bomolie til industribrug. Kun eksport af *ekstra* og *fin* olivenolie i beholdere på højst 5 liter var tilladt.

51. Kommissionen rettede derfor henholdsvis den 10. april og den 26. juni 1986 en ny åbningsskrivelse og en ny begrundet udtalelse til Den Hellenske Republik, hvorved den udvidede klagepunktet til at omfatte alle former for olivenolie.

52. Kommissionen har også i sin stævning anvendt denne brede formulering af genstanden for nærværende traktatbrudssag vedrørende udførsler.

53. Jeg finder det hensigtsmæssigt med henblik på gennemgangen af dette spørgsmål først at sondre mellem de to faser, som gav anledning til de successive klagegrunde.

54. a) Først skal jeg anføre, at den græske regering har erkendt, at den foreløbigt havde forbudt udførsler af *ekstra* og *fin* olivenolie. Forbudsperioden, der først skulle gælde i fire måneder fra den 10. januar 1985 blev senere udtrykkeligt forlænget til den 10. juni samme år. Den 11. juli gennemførtes den første eksport af 10 000 tons olivenolie til Sovjetunionen.

55. Forbudet blev, som bekendt, begrundet i mangel på olivenolie i de nævnte kvaliteter; den græske regering har endvidere forsvaret sig med, at Kommissionen ikke efterkom anmodningen fra landbrugsministeren i dennes skrivelse af 14. februar 1985, hvori han havde fremsat ønske om, at Kommissionens kompetente tjenestegrene i samarbejde med Det Græske Landbrugsministerium skulle undersøge muligheden for at finde en løsning på dette usædvanlige problem.

56. De argumenter, den græske regering har fremsat til sit forsvar, er irrelevante.

57. Artikel 12 i forordning nr. 136/66/EØF foreskriver nemlig, at Rådet »for at afsvække virkningen af svingningerne i høsten på ligevægten mellem udbud og efterspørgsel og for derved at stabilisere forbrugerpriserne på forslag af Kommissionen efter afstemningsmåden i Traktatens artikel 43, stk. 2 kan beslutte at interventionsorganerne opbygger en udligningsbeholdning af olivenolie« og ligeledes fastsætte »reglerne for denne beholdnings opbygning, forvaltning og afsætning«.

58. De nationale myndigheder er derfor ikke kompetente til ensidigt — som den græske regering har gjort det — at indføre restriktioner for eksporten af de påberåbte årsager.

59. Den græske regering kan derfor ikke ved en anmodning, fremsendt ved skrivelse af 14. februar 1985, begrunde de ensidige eksportrestriktioner, den havde indført med virkning fra den 10. januar samme år.

60. Under retsmødet har Kommissionens repræsentant endnu engang anført, at anvendelsen af den nævnte foranstaltning i forordningens artikel 12 ikke kan begrundes med, at der i de øvrige medlemsstaters interventionsorganer består et overskud af olivenolie.

61. Under alle omstændigheder kan Den Hellenske Republik ikke i Rådets sted indføre restriktioner eller reguleringer, idet denne kompetence alene tilkommer Rådet.

62. Jeg skal derfor fastslå, at Den Hellenske Republik ved at forbyde udførsler af *ekstra* og *fin* olivenolie i tidsrummet 10. januar — 10. juni 1985 ikke har overholdt de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-Traktatens artikel 34 og forordning nr. 136/66/EØF.

63. b) Kommissionen har imidlertid anført, at selv efter udløbet af det ovennævnte tidsrum opretholdt Den Hellenske Republik forbudet mod udførsel af olivenolie, idet den udvidede forbudet til at omfatte alle former for denne vare, bortset fra olivenolie i små beholdere på højst 5 liter og olivenrestprodukter af enhver form.

64. Kommissionen har til støtte for denne klagegrund først henvist til en sammenligning mellem de af Eurostat meddelte tal for de eksporterede mængder i beholdere på højst 5 liter og tallene for de samlede udførsler.

65. Kommissionen har videre anført, at den omstændighed, at 65 000 tons olivenolie i beholdere var blevet eksporteret i høståret 1985-1986 godtgør, at der forelå et kvotesystem og en intervention fra statens side på markedet for olivenolie, så meget mere som, bortset fra 10 000 tons (eksporteret af private erhvervsdrivende), alle disse partier blev udført via Hovedkooperativet for Olivenolieproducenter og for størstedelens vedkommende i henhold til statsligt indgåede kontrakter.

66. Disse forhold bestyrker ifølge Kommissionen indholdet i de forskellige artikler i et fagligt tidsskrift, samt de indtryk, en gruppe tjenestemænd fra Kommissionen, som besøgte Grækenland i september 1985, havde dannet sig.

67. Kommissionen har subsidiært henvist til en oversigt, der angiver tolv klager, som blev indgivet mellem den 9. januar 1985 og den 18. november 1986 af græske og italienske erhvervsdrivende, som forgæves havde forsøgt at eksportere spiseolivenolie i beholdere fra Den Hellenske Republik.

68. Jeg mener desværre ikke, at de beviser, Kommissionen har fremlagt i sagen, giver grundlag for at træffe afgørelse vedrørende dette spørgsmål.

69. Vedrørende statistikkerne fra Eurostat skal jeg anføre, at bortset fra at de ikke er ganske signifikante, når man sammenligner dem med tallene fra de øvrige medlemsstater, angiver de ikke årsagerne til det relativt lave antal udførsler fra Grækenland.

70. Den græske regering har angivet, at årsagen hertil er den græske befolknings spisevaner, idet forbruget af olivenolie per capita er det højeste i Fællesskabet (20 kg), og næsten sluger hele den indenlandske produktion.

71. Vedrørende det forhold, at 85% af udførslerne af olivenolie i beholdere blev gennemført via kooperativet »Elaiourgiki« har den græske regering anført, at dette er det største kooperativ for fremstilling af olivenolie og råder over betydelige lagre, som det kan eksportere uden vanskeligheder.

72. Desuden kan de nævnte presseartikler ikke tillægges nogen bevismæssig vægt, idet de kun er indicier; ligeledes er henvisningen til oplysningerne fra Kommissionens tjenestemænd ikke støttet på noget bevis, der kan

underbygge deres indtryk eller på nogen rapport, som støtter deres opfattelse.

73. Endelig støttes klagerne fra de erhvervsdrivende heller ikke på dokumenter af en sådan beviskraft, at der kan tages stilling hertil.

74. Det fremgår klart af det ovenstående, at Kommissionen mødte vanskeligheder ved sin undersøgelse af indicierne for denne overtrædelse, den var gjort bekendt med, og ved at bevise disse.

75. Det er klart, at den manglende samarbejdsvilje fra de græske myndigheders side — hvilket senere vil ses — var hovedårsagen til disse vanskeligheder.

76. Det er også klart, at omstændighederne i denne sag tyder på, at Den Hellenske Republik ikke rigtigt har forstået, hvilke forpligtelser Fællesskabsretten indebærer, og at den skal overholdes.

77. Det er endeligt klart, at den græske regerings befuldmægtigede har erkendt, at eksportørerne havde grundlag for at klage over de problemer, der beroede på en bureaukratisk græsk forvaltning.

78. Men man kan ikke fastslå et Traktatbrud på grundlag af indicier ved som bevis at antage det selvsamme, som man vil bevise. Jeg mener derfor ikke, at der i denne sag er tilstrækkelig grund til at vende bevisbyrden om.

79. Derfor er jeg af den opfattelse, at for så vidt angår de påståede restriktioner for eksport af olivenolie i tidsrummet efter 10. juni 1985 må sagsøgte frifindes.

4. Overtrædelsen af samarbejdspligten i EØF-Traktatens artikel 5

80. Kommissionen har anført, at den græske regering ved at nægte eller undlade at give Kommissionen de af denne ønskede oplysninger og ved at fremsende dem med betydelig forsinkelse ikke har overholdt de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-Traktatens artikel 5.

81. Den Hellenske Republiks optræden fortjener — hvilket allerede fremgår af det foregående — at blive påtalt. Som anført fremsendte Kommissionen den 13. august 1984 et telex til denne medlemsstat, hvorved den anmodede den om oplysninger vedrørende restriktioner for indførsler af olivenolie og navnlig vedrørende to konkrete sager, hvor importtilladelsen ikke var blevet udstedt, og hvorved Kommissionen samtidig anmodede den om at angive, hvilke administrative foranstaltninger der lå til grund for disse restriktioner; da anmodningen forblev ubesvaret fremsatte Kommissionen en ny anmodning den 4. oktober og 28. november 1984.

82. Først ca. otte måneder efter det første telex, den 4. april 1985, besvarede de græske myndigheder Kommissionens anmodninger med ganske enkelt at hævde, at indførsel til Grækenland af olivenolie fra EØF-landene var fri.

83. Denne manglende vilje til samarbejde fra de græske myndigheders side viste sig også, da Domstolen gentagne gange anmodede dem om at redegøre for de administra-

tive formaliteter og fremlægge de nationale bestemmelser vedrørende import og eksport af olivenolie.

84. Ikke blot har den græske regering aldrig fremlagt disse bestemmelser, men den har heller ikke redegjort for oprindelsen til de forpligtelser, der blev pålagt importører og eksportører i henhold til »den gældende ordning« eller den måde, hvorpå disse fik meddelelse herom.

85. Det samme kan konstateres vedrørende udførslerne: De klager, som blev indgivet efter det tidsrum, hvor den græske regering erkender at have forbudt udførsler, er således ikke på nogen måde blevet forklaret, og den græske regering har ikke fremlagt nogen national bestemmelse — fastsat ved lov eller administrativt — for Kommissionen eller for Domstolen vedrørende det tidsrum, som den anden begrundede udtalelse omhandler.

86. Desuden kan man heller ikke antage, at kompetencefordelingen mellem de forskellige ministerier, som den græske regering har henvist til, er tilstrækkelig begrundelse.

87. Jeg foreslår derfor, at Domstolen, som i dom af 24. marts 1988 i Sag 240/86 [3], statuerer, at Den Hellenske Republiks adfærd strider mod samarbejdspligten i Traktatens artikel 5, hvorefter medlemsstaterne skal lette Fællesskabet gennemførelsen af dets opgaver og træffe alle almindelige eller særlige foranstaltninger, som er egnede til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, som følger af Traktaten eller af retsakter foretaget af Fællesskabets institutioner.

5. Sammenfatning

88. Jeg skal foreslå, at Domstolen statuerer, at Den Hellenske Republik ikke har overholdt de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EØF-Traktatens artikler 30, 34 og 5 samt forordning nr. 136/66/EØF om oprettelse af en fælles markedsordning for fedtstoffer idet

a) den har hindret gennemførelsen af indførsler af olivenolie fra en anden medlemsstat ved i henhold til en bankordning at betinge disse af en ansøgning, som den uden nogen som helst begrundelse ikke har imødekommet;

b) har forbudt udførsler af *ekstra* og *fin* olivenolie i hvert fald i tidsrummet 10. januar — 10. juni 1985;

3 — Kommissionen mod Den Hellenske Republik, Sml. 1988, s. 1835.

c) ved hverken at have givet fyldestgørende oplysninger vedrørende de påståede forhold eller fremlagt de gældende nationale bestemmelser har den tilsidesat den samarbejdspligt med institutionerne, som påhviler medlemsstaterne med henblik på gennemførelsen af Traktatens mål.

89. I øvrigt frifindes sagsøgte.

90. Den omstændighed, at sagsøgeren ikke har fået medhold i alle i sine påstande, beror hovedsagelig på manglende samarbejdsvilje fra Den Hellenske Republiks side, hvorfor jeg foreslår, at denne medlemsstat dømmes til at afholde de samlede sagsomkostninger i henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 3.